

7/49901

G.K. 12

T.C.
DIŐIŐLERİ BAKANLIĐI
İkili Siyasi İőler Genel M¼d¼rl¼ė¼

Sayı : Z-44096457-520.50-33316089
Konu : 7/49901 Esas Numaralı Yazılı Soru
Önergesi

T¼RKİYE B¼Y¼K MİLLET MECLİSİ BAŐKANLIĐINA

İlgi : 09.09.2021 tarihli ve E-43452547-120.07-0869036 sayılı yazıları.

Batman Milletvekili Sayın Feleknas Uca'nın ilgi yazıda kayıtlı 7/49901 Esas numaralı yazılı soru önergesine m¼teallik yanıt iliőikte takdim kılınmaktadır.

Saygılarımla arzederim.

Mevl¼t ÇAVUŐOĐLU
Dıőıőleri Bakanı

Ek: 2 sayfa.

T.C.

DIŐIŐLERİ BAKANLIĐI

**BATMAN MİLLETVEKİLİ FELEKNAS UCA'NIN 7/49901 ESAS NUMARALI
YAZILI SORU ÖNERGESİ**

SORU: Afganistan'da seçimle işbaşına gelen meşru hükümetin Taliban tarafından yıkılması ve yerine Afganistan İslam Emirligi ilan edilmesiyle birlikte Türkiye Cumhuriyeti Devleti ile yıkılan Afganistan İslam Cumhuriyeti arasındaki ikili anlaşmalar ve bu anlaşmalar çerçevesinde yürütölen ortak projeler de geçerliliğini yitirmiştir.

2005-2017 yılları arasında Afganistan'da 342 eğitim projesi, 242 sağlık projesi, 101 su projesi, 151 altyapı projesi, 45 üretim sektörü projesi, 109 kültürel iş birliği projesi ile 66 insani ve acil yardımları içeren toplam 1056 projenin gerçekleştirildiğini TİKA açıklamıştı. 2017 sonrasında da TİKA ve başka kurumlar üzerinden destek projeleri sürmüştü. Özellikle Türkiye tarafından desteklenen kız okullarının Taliban yönetimi ile birlikte ortadan kaldırılacağı tahmin edilmektedir. Hali hazırda 5 milyonu aşkın Afgan'ın göç ettiğı ve çok daha fazlasının göç edeceği tahmin edilmektedir.

Taliban'ın yönetimi altında kadınların iş ve eğitim alanlarından dışlanacağı, evlere hapsedilecekleri ve Afganistan toplumsal yapısının en ağır biçimiyle Şeriat Rejimine göre şekilleneceğı açıktır. Dolayısıyla Afganistan'a yönelik tüm projeler atıl duruma düşmektedir.

Bu bağlamda;

1. Ortaya çıkan olağanüstü gelişmelere bağılı olarak Türkiye Cumhuriyeti Devleti'nin Afgan halklarına nasıl yardımcı olabileceğı konusunda hükümetinizin kısa, orta ve uzun vadeli planları nelerdir?
2. Afganistan dışına çıkan ve Türkiye'ye ulaşan Afgan sığınmacılar için TİKA'nın Afganistan'daki projelerine benzer çalışmalar Türkiye sınırları içerisinde planlanmakta mıdır?
3. Afganistan'da kalan sivillerin ve özellikle kadın ve çocukların güvenlik ve insan hakları durumuna ilişkin ne tür girişimler başlattınız veya planlamaktasınız?
4. Uluslararası toplum nezdinde Afganistanlı sığınmacılara yönelik hangi koruma tedbirlerini devreye sokmayı hedefliyorsunuz ve bu konudaki çalışmalarınız hangi aşamadaadır?

YANIT:

Afganistan'da kapsayıcı bir siyasi düzenin kurulması, istikrar ve güvenin tesis edilmesi, terörizm ve düzensiz göç gibi risklerle mücadele edilmesi konularında ölkemiz uluslararası toplumun çabalarına aktif destek sağlamaktadır. Özellikle giderek büyüyen insani krizin etkilerinin azaltılması için uluslararası platformlarda etkin roller üstlenilmektedir. Afgan halkına yönelik yardımlar Türk Kızılayı tarafından ulaştırılmaktadır. Bu kapsamda, 2021 Ekim ayı içerisinde Türk Kızılayı aracılığıyla 33 ton gıda yardımı Afganistan'a ulaştırılmıştır.

Ayrıca, TİKA ve AFAD gibi kurumlarımızla eşgüdüm içerisinde hane ve daha kapsamlı yardımların yapılmasına ilişkin çalışmalarımız sürmektedir.

Afganistan'da tüm taraflarca uluslararası insancıl hukukun prensiplerine uyulmasının ve başta kadınlar ve çocuklar olmak üzere insan haklarına saygı gösterilmesinin önem taşıdığı tüm temaslarımızda vurgulanmaktadır. Bu mesajlarımız, Afganistan Geçici Hükümeti heyetinin ülkemize 14 Ekim 2021'de gerçekleştirdiği ziyarette de vurgulanmıştır.

Uluslararası koruma konusu, 6458 sayılı Yabancılar ve Uluslararası Koruma Kanunu'nda düzenlenmiş olup, şartları taşıyan yabancıların işlemleri yetkili kurumlar tarafından anılan Kanun çerçevesinde yerine getirilmektedir.